

В.П. Польовий, ✓
Р.І. Сидорчук,
Ф.Г. Кулачек,
А.С.Паляниця,
Р.П. Кнут

Буковинський державний медичний
 університет, м. Чернівці

РОЛЬ МІКРООРГАНІЗМІВ РІЗНИХ ТАКСОНОМІЧНИХ ГРУП ТА ДРІЖДЖОПОДІБНИХ ГРИБІВ РОДУ CANDIDA У ФОРМУВАННІ ЗАПАЛЕН- НЯ ОЧЕРЕВИНИ ПРИ ГОСТРОМУ ПЕРИТОНІТІ

Ключові слова: гриби роду
Candida, гострий перитоніт

З метою вивчення роль мікроорганізмів різних таксономічних груп та дріжджоподібних грибів роду *Candida* у формуванні запалення очеревини при гострому перитоніті були відтворені моделі гострого гнійного перитоніту у 57 експериментальних щурів, масою 200-250 г. Домінуючим мікроорганізмом у порожнині товстої кишки інтактних є *E.coli* (коефіцієнт домінування $P_i=0,21$, а серед аеробних бактерій – 0,37). Друге місце в мікробному пейзажі аутокалу посідають бактероїди (коефіцієнт домінування – 0,15, серед анаеробів – 0,36). За ними слідує інші бактерії: біфідобактерії ($P_i=0,08$ і 0,20 відповідно), фекальний стрептокок ($P_i=0,07$ і 0,13 відповідно), лактобактерії, аеробні стрептобацили, гемолітичні стафілококи та інші бактерії. Найнижчі показники коефіцієнту домінування та частоти зустрічання відмічались у *E.herbicola* та *S.faecium*. У найбільших кількостях життєздатних мікроорганізмів висіваються *B.subtilis* ($11,23 \pm 0,37$ lg КУО/г), *S.faecalis* ($10,62 \pm 0,19$ lg КУО/г), *E.coli* ($10,35 \pm 0,22$ lg КУО/г), *E.herbicola* ($10,25$ lg КУО/г), біфідобактерії ($9,53 \pm 0,16$ lg КУО/г). Найнижча концентрація в аутокалі інтактних тварин у клебсіел, золотистого стафілококу та пептострептококів (концентрація від $5,19 \pm 0,57$ до $5,93 \pm 0,42$ lg КУО/г). Гриби роду *Candida* висівались в одиночних випадках у незначних концентраціях.

Після введення аутокалу в очеревинну порожнину відбуваються суттєві зміни видового та кількісного складу мікрофлори. Наступає повна елімінація біфідобактерій, пептококів, пептострептококів. Клостридіальні форми бактерій виявлені тільки в однієї з 12 тварин у порівняно невеликій кількості ($7,00$ lg КУО/мл). Серед аеробних бактерій наступила елімінація едвардсіел та ентерококів. Разом із тим, зросла частота зустрічання бактероїдів (з 0,21 до 0,24), фекального стрептокока (*S.faecium*) – із 0,14 до 0,18 та клебсіел (з 0,04 до 0,10).

Значно зросла у випоті очеревинної порожнини кількість ешерихій ($11,32 \pm 0,51$ lg КУО/мл проти $9,51 \pm 0,50$ lg КУО/мл на початку експерименту), бактероїдів ($10,83 \pm 0,34$ lg КУО/мл проти $9,51 \pm 0,17$ lg КУО/мл), фекального стрептокока ($9,90 \pm 0,41$ lg КУО/мл проти $6,95 \pm 0,71$ lg КУО/мл), а також клебсіел ($6,56 \pm 0,49$ lg КУО/мл проти $5,98 \pm 0,19$ lg КУО/мл), протеїв і стафілококів, зменшилась кількість аеробних спороутворюючих стрептобацил ($8,17$ проти $9,60$ lg КУО/мл). Гриби роду *Candida* висіяли в статистично значимих концентраціях ($5,27 \pm 0,18$ lg КУО/мл) у 4 (33,3%) із 12 тварин.

Таким чином, розвиток запального процесу в очеревині (гострого перитоніту) при інюкації аутокалу характеризується поступовими змінами видового та кількісного складу введеної мікрофлори, її частоти зустрічання видів, коефіцієнтів домінування видів та коефіцієнту кількісного домінування. Характерною є елімінація з перитонеального ексудату аутохтонних облигатних мікроорганізмів: лактобактерій, біфідобактерій, а також окремих аутохтонних факультативних мікроорганізмів: пептококів, пептострептококів, едвардсіел.

Вирішальне значення в розвитку гострого перитоніту відіграють аеробні та факультативні анаеробні ентеробактерії (*E.coli*), які знаходяться у вмісті товстої кишки постійно (100% частота зустрічання виду), а також облигатні анаеробні мікроорганізми (бактерії роду *Bacteroides*), частота зустрічання у вмісті товстої кишки складає 72,97%. Інші види мікроорганізмів вмісту порожнини товстої кишки (клебсіели, фекальні стрептококи, пептококи, пептострептококи, патогенні та умовно патогенні стафілококи, інші ентеробактерії) відіграють другорядну роль і є асоціантами ешерихій та бактероїдів. За даних обставин поява мікозної флори у патогенетично значимих концентраціях вимагає внесення коректив у здійснення лікувальної тактики.